

**ปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลองค์การของ
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2**
**Administrative Factors Affecting Organizational Effectiveness of the
Office of Sakon Nakhon Primary Educational Service Area 2**

ปราณี साโพรวัน*

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไชยา ภาวะบุตร**

ดร.ประภัสร์ สุภาสอน***

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลองค์การของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 และหาแนวทางพัฒนาปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลองค์การของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 ปีการศึกษา 2557 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเป็นผู้บริหารสถานศึกษาและบุคลากรทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 จำนวน 186 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทดสอบสมมติฐานโดยใช้การวิเคราะห์ $t - test$ ใช้ค่าสหสัมพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation) การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณที่ละขั้นตอน(Stepwise Multiple Regression Analysis)

ผลการวิจัยพบว่า

1. ปัจจัยทางการบริหารของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก
2. ประสิทธิผลองค์การของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก
3. ปัจจัยทางการบริหารของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา และบุคลากรทางการศึกษา โดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน
4. ประสิทธิผลองค์การของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา และบุคลากรทางการศึกษา โดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน
5. ปัจจัยทางการบริหารมีความสัมพันธ์ทางบวกกับประสิทธิผลองค์การ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
6. ปัจจัยทางการบริหาร ด้านนโยบายการบริหารและการปฏิบัติ ด้านเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องในการปฏิบัติงาน ด้านแรงจูงใจของบุคลากรในองค์การ ด้านลักษณะบุคลากรขององค์การ และด้านภาวะผู้นำของผู้บริหารองค์การ มีอำนาจพยากรณ์ประสิทธิผลองค์การของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 โดยรวม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
7. การวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยได้นำเสนอแนวทางการพัฒนาปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลองค์การของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 ใน 5 ด้านคือ ด้านเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องในการปฏิบัติงาน ด้านแรงจูงใจของบุคลากรในองค์การ ด้านลักษณะบุคลากรขององค์การ

คำสำคัญ : ปัจจัยทางการบริหาร , ประสิทธิผลองค์การ

* ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

** ประธานกรรมการบริหารหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

*** ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2

และด้านภาวะผู้นำของผู้บริหารองค์การ

ABSTRACT

This study aimed to investigate administrative factors affecting organizational effectiveness at the Office of Sakon Nakhon Primary Educational Service Area 2 (OSPESA 2), and to find out guidelines to upgrade administrative factors affecting organizational effectiveness of OSPESA 2. An instrument used to collect data was a rating scale questionnaire. Statistics employed comprised percentage, mean, standard deviation, t-test, Pearson's Product Moment Correlation, and Stepwise Multiple Regression Analysis.

Findings were as follows:

1. The administrative factors of Sakon Nakhon Primary Educational Service Area 2 were at the high level in general.
2. The organizational effectiveness of Sakon Nakhon Primary Educational Service Area 2 as a whole and in each aspect, was at the high level.
3. The administrative factors at Sakon Nakhon Primary Educational Service Area 2 as perceived by the school administrators and educational personnel, in general and in particular, were significantly different.
4. There was a significant difference in the organizational effectiveness of Sakon Nakhon Primary Educational Service Area 2 in the opinions of the school administrators and educational personnel as a whole and in each aspect.
5. There was a positive relationship between administrative factors and organizational effectiveness at the .01 level of significance.
6. The administrative factors on administrative policy and practice, personnel characteristics in the organization, organizational leadership, motivation of personnel in the organization as well as technology on performance obtained the predicting power of the organization at the .01 level of significance.
7. In this study, the researcher proposed guidelines in upgrading the administrative factors affecting the organizational effectiveness of Sakon Nakhon Primary Educational Service Area 2 in 5 aspects: administrative policy and practice, personnel characteristics in the organization, organizational leadership, motivation of personnel in the organization as well as technology concerning performance.

Keywords: Administrative, Effectiveness.

กุ่มิหฬััง

ปัจจุบันการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ การก้าวกระโดดของเทคโนโลยีสารสนเทศ การเปลี่ยนแปลงทางสังคมและวัฒนธรรมที่เกิดขึ้น ส่งผลให้องค์การของรัฐและเอกชนต่างพยายามปรับตัวเอง เพื่อให้องค์การมีความเหมาะสมที่จะดำรงอยู่ในสภาวะของการเปลี่ยนแปลง และการแข่งขันทั้งในเชิงธุรกิจได้ องค์การใดไม่สามารถคงอยู่ได้ จำเป็นที่จะต้องปิดตัวเองหรือตกอยู่ภายใต้การบริหารจัดการโดยองค์การใหม่ต่อไป ซึ่งปัจจุบันองค์การต่างๆ ได้มีการกล่าวถึงเรื่องประสิทธิผลขององค์การกันเกือบทุกวงการ ไม่ว่าจะเป็นภาคเอกชน หรือภาครัฐ โดยมุ่งเน้นประสิทธิผลขององค์การ สะท้อนออกมาในรูปของการพยายามพัฒนาคุณภาพองค์การให้ได้

มาตรฐาน เช่นการพัฒนาเพื่อให้ได้ข้อกำหนดมาตรฐานขององค์กรที่เรียกว่า มาตรฐานองค์กรในระดับ นานาชาติ (International Organization for standardization : ISO) การประกันคุณภาพการศึกษา และการบริหารแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ที่ระบบราชการปัจจุบันนำมาใช้ เป็นต้น ดังนั้น ประสิทธิภาพขององค์กรจึงเป็นสิ่งที่องค์กรทุกองค์กรปรารถนา และมุ่งหวังให้เกิดกับองค์กร เพราะ ประสิทธิภาพขององค์กร เป็นตัวบ่งชี้ถึงความสำเร็จ หรือความอยู่รอดขององค์กร ทั้งนี้องค์กรจะคงอยู่หรือล่มสลายขึ้นอยู่กับประสิทธิภาพ หรือผลสำเร็จตามเป้าหมายขององค์กร และความสามารถในการดำเนินงาน ตลอดจนความพึงพอใจของผู้ปฏิบัติงาน แต่ประสิทธิภาพไม่ใช่จะได้มาง่ายๆ หลายองค์กรต้องประสบปัญหาหรือ อุปสรรคมากมาย ไม่ว่าจะเป็นด้าน คน ด้านการเงิน ด้านวัสดุอุปกรณ์ และด้านการบริหารจัดการ

จากสภาพการณ์และหลักการดังกล่าว จึงเป็นสิ่งที่ท้าทายผู้บริหารองค์กรสมาชิกทุกคน ตลอดจนผู้เกี่ยวข้องขององค์กรทุกระดับ จะต้องร่วมมือกันพัฒนาองค์กรให้มีประสิทธิภาพ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 ซึ่งมีอำนาจหน้าที่ ต้องกำกับ ดูแล ติดตาม และประเมินผลสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตพื้นที่การศึกษา มีโรงเรียนในสังกัด 256 โรงเรียน และ 2 สาขา ครอบคลุม 7 อำเภอ ดังนั้น มาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สามารถใช้เป็นฐานในการศึกษา และเพื่อใช้เป็นหลักเทียบเคียงสำหรับการส่งเสริม กำกับ ดูแล ตรวจสอบประเมินผล และประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา รวมทั้งเป็นเครื่องมือในการติดตามประเมินผลการทำงานของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ดังนั้นผู้วิจัยในฐานะที่เป็นบุคลากรทางการศึกษา ปฏิบัติงานในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 จึงสนใจที่จะศึกษาปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพขององค์กร การวิจัยในครั้งนี้มุ่งวิเคราะห์ปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพขององค์กร เพื่อนำผลการวิจัยมาประยุกต์ใช้เป็นข้อเสนอแนะในการพัฒนาการบริหารสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ซึ่งนับว่ามีบทบาทสำคัญต่อการศึกษาเพื่อพัฒนาประเทศ และจัดการศึกษาพัฒนาตน พัฒนาวชิชาชีพ ซึ่งจะส่งผลให้สถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพมีคุณภาพตามมาตรฐานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อองค์กร ต่อไป

คำถามการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับปัจจัยทางการบริหารของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 อย่างไร
2. เพื่อศึกษาระดับประสิทธิผลขององค์กรของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 อย่างไร
3. เพื่อเปรียบเทียบปัจจัยทางการบริหารตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและบุคลากรทางการศึกษาอย่างไร
4. เพื่อเปรียบเทียบประสิทธิผลขององค์กรตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและบุคลากรทางการศึกษาอย่างไร
5. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทางการบริหารกับประสิทธิผลขององค์กรของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 อย่างไร
6. เพื่อศึกษาอำนาจพยากรณ์ปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลขององค์กรของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 อย่างไร
7. เพื่อหาแนวทางที่เหมาะสมในการพัฒนาปัจจัยทางการบริหารกับประสิทธิผลขององค์กรของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 อย่างไร

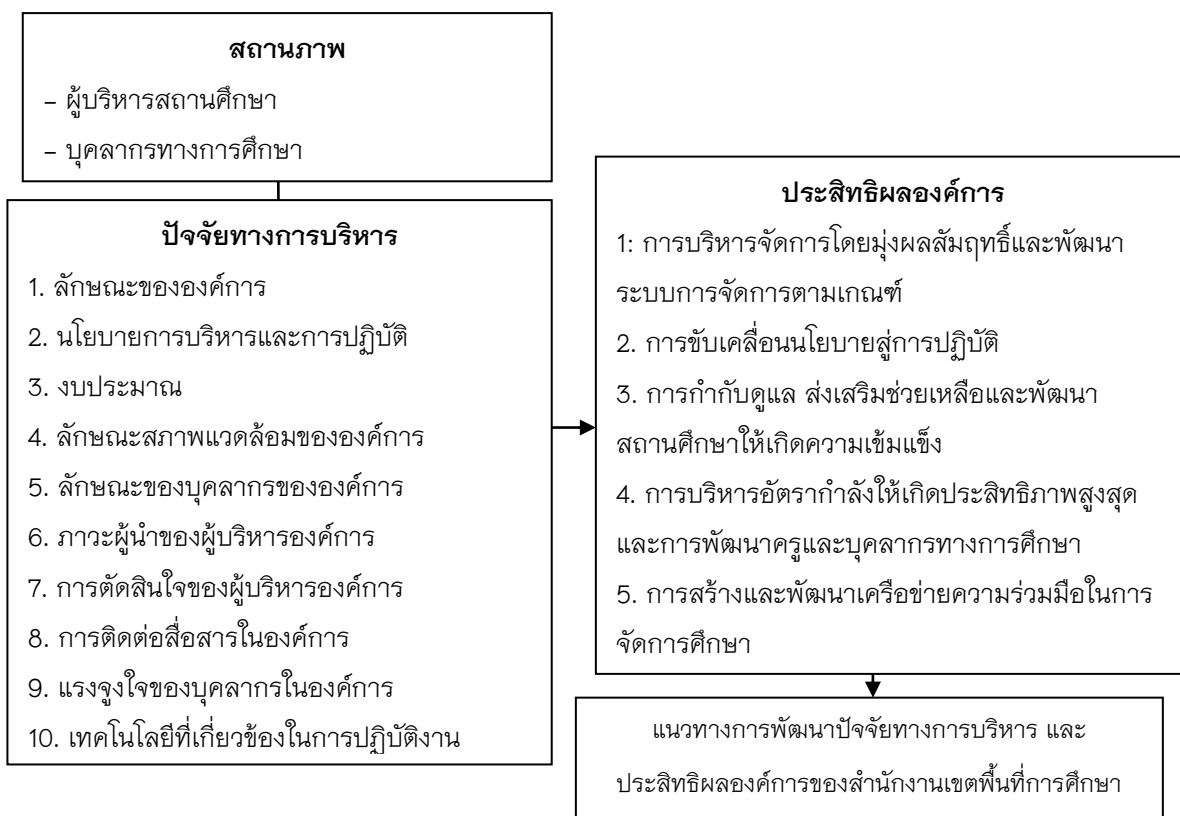
ความมุ่งหมายของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดความมุ่งหมายของการวิจัยไว้ ดังนี้

1. เพื่อศึกษาปัจจัยทางการบริหารของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2
2. เพื่อศึกษาระดับประสิทธิผลองค์การของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2
3. เพื่อเปรียบเทียบปัจจัยทางการบริหารตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและบุคลากรทางการศึกษา
4. เพื่อเปรียบเทียบประสิทธิผลองค์การตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและบุคลากรทางการศึกษา
5. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทางการบริหารกับประสิทธิผลองค์การของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2
6. เพื่อศึกษาอำนาจพยากรณ์ปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลองค์การของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2
7. เพื่อหาแนวทางที่เหมาะสมในการพัฒนาปัจจัยทางการบริหารกับประสิทธิผลองค์การของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2

กรอบแนวคิดการวิจัย

จากการศึกษาเอกสารและงานที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยได้ทำการสรุปกรอบแนวคิดในการวิจัย ปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลองค์การของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 ดังภาพประกอบ 1

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และบุคลากรทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 ปีการศึกษา 2557 จำนวน 356 คน ซึ่งจำแนกเป็น ผู้บริหารสถานศึกษา 256 คน และบุคลากรทางการศึกษา จำนวน 100 คน กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และบุคลากร ทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 ปีการศึกษา 2557 จำนวน 186 คน ซึ่งได้มาโดยตารางกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของ Krejcie & Morgan (1970, p. 607– 610, อ้างถึงในบุญชม ศรีสะอาด, 2554, หน้า 43) จากเกณฑ์ที่กำหนดไว้ตามตาราง Krejcie & Morgan จำนวน 356 คน ซึ่งกำหนดเอา ค่าใกล้เคียง เท่ากับ 360 คน ผู้วิจัยกำหนดกลุ่มตัวอย่างผู้บริหารสถานศึกษาจากทุกอำเภอ และบุคลากรทางการ ศึกษา ในสัดส่วนเท่ากันโดยใช้เกณฑ์อัตราส่วน 1:1 ได้กลุ่มตัวอย่างจำแนกเป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 93 คน บุคลากรทางการศึกษา จำนวน 93 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือในการเก็บข้อมูลในการศึกษาคั้งนี้ เป็นแบบสอบถามแบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะแบบสอบถาม เป็นแบบเลือกตอบ ในสถานภาพการดำรงตำแหน่ง

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยทางการบริหารที่ได้จากการสังเคราะห์แนวคิดและ ทฤษฎีของนักการศึกษาหลายท่าน ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลองค์การของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สกลนคร เขต 2 ซึ่งปัจจัยที่นำไปสู่ประสิทธิผลองค์การมี 10 ด้าน คือ 1) ลักษณะขององค์การ 2) นโยบายการ บริหารและการปฏิบัติ 3) งบประมาณ 4) ลักษณะสภาพแวดล้อมขององค์การ 5) ลักษณะของบุคลากรของ องค์การ 6) ภาวะผู้นำของผู้บริหารการศึกษา 7) การตัดสินใจของผู้บริหารการศึกษา 8) การติดต่อสื่อสารใน องค์การ 9) แรงจูงใจของบุคลากรในองค์การ 10) เทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องข้องในการปฏิบัติงานในองค์การ มีลักษณะ เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า แบ่งเป็น 5 ระดับ (Rating Scale) คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อยและน้อย ที่สุด

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิผลองค์การของสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 ตามมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา คือ การบริหารจัดการโดย มุ่งผลสัมฤทธิ์ การขับเคลื่อนนโยบายสู่การปฏิบัติ การกำกับดูแล ส่งเสริมช่วยเหลือและพัฒนา การบริหาร อัตรากำลัง การสร้างและพัฒนาเครือข่าย มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า แบ่งเป็น 5 ระดับ (Rating Scale) คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด

วิธีการรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยจะดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1. ขอหนังสือจากสำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร เพื่อขอความ ร่วมมือมายังผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 ในการเก็บรวบรวมข้อมูล จากกลุ่มตัวอย่าง 186 ฉบับ ซึ่งผู้วิจัยได้จัดส่งรับคืนแบบสอบถามด้วยตนเอง
2. สำหรับแบบสอบถามที่ไม่ได้รับคืนตามกำหนด หรือไม่ได้ครบตามจำนวน และเวลากำหนด

ผู้วิจัยได้ติดต่อเพื่อขอรับแบบสอบถามคืนจากกลุ่มตัวอย่าง ที่ยังไม่ได้ตอบแบบสอบถามด้วยตนเองอีกครั้งหนึ่ง ทำให้ได้แบบสอบถามครบ

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1. สถิติพื้นฐาน 1.1 ค่าร้อยละ (Percentage) 1.2 ค่าเฉลี่ย (Mean) 1.3 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
2. สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพเครื่องมือ
 - 2.1 วิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามรายข้อกับคะแนนรวมโดยใช้ค่าสหสัมพันธ์อย่างง่าย (Item total Correlation) ของเพียร์สัน (Pearson)
 - 2.2 การวิเคราะห์ความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's alpha coefficient)
3. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน
 - 3.1 สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐานข้อที่ 1, 2 ใช้ ค่าเฉลี่ย (\bar{x}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)
 - 3.2 สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐานข้อที่ 3 – 5 ใช้การวิเคราะห์ค่าที่ t – test (Independent Samples Test)
 - 3.3 สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน ข้อ 6 ใช้การหาค่าสหสัมพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สัน (Pearson 's Product Moment Correlation)
 - 3.4 สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน ข้อที่ 7 ใช้การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณทีละขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis)

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้สรุปผลการวิจัย ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์ปัจจัยทางการบริหาร ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและบุคลากรทางการศึกษาพบว่า ระดับสภาพความเป็นจริงของปัจจัยทางการบริหารในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.97$)
2. ผลการวิเคราะห์ประสิทธิผลองค์การของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.86$)
3. ผลการเปรียบเทียบระดับปัจจัยทางการบริหารของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และระดับประสิทธิผลองค์การของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและบุคลากรทางการศึกษา พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีความคิดเห็นแตกต่างจากบุคลากรทางการศึกษาคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยผู้บริหารสถานศึกษามีความคิดเห็นสูงกว่าบุคลากรทางการศึกษา
4. ผลการเปรียบเทียบประสิทธิผลองค์การของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและบุคลากรทางการศึกษา มีความคิดเห็นแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยผู้บริหารสถานศึกษามีความคิดเห็นสูงกว่าบุคลากรทางการศึกษา

5. ผลวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทางการบริหารกับประสิทธิผลขององค์การในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 โดยรวม พบว่า โดยรวมสัมพันธ์กันทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ระหว่าง 0.59 – 0.86

6. การวิเคราะห์สมการการทำนายปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลขององค์การสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 ทั้ง 10 ด้าน โดยรวม พบว่า มี 5 ด้าน ที่สามารถพยากรณ์ประสิทธิผลขององค์การของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 โดยรวมได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 คือ

7. ตัวแปรที่มีอำนาจพยากรณ์ดีที่สุด คือ ด้านนโยบายการบริหารและการปฏิบัติ (X_2) รองลงมาคือด้านลักษณะสภาพแวดล้อมขององค์การ (X_4) ด้านเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องในการปฏิบัติงาน (X_{10}) ด้านการตัดสินใจของผู้บริหาร (X_7) ตัวแปรทั้ง 4 ด้านนี้ สามารถร่วมกันอธิบายความแปรปรวนของประสิทธิผลขององค์การในการบริหารงานของผู้บริหารสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา โดยรวม ได้ร้อยละ 76.00 และมีความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของการพยากรณ์ .35155

อภิปรายผลการวิจัย

1. ผลการวิจัย พบว่า ระดับปัจจัยทางการบริหาร ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและบุคลากรทางการศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก เป็นไปตามสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 1 ที่ตั้งไว้ว่า “ปัจจัยทางการบริหารของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและบุคลากรทางการศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก” เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านทั้ง 10 ด้าน พบว่า โดยรวมทุกด้านอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ นิธิดา บุรณจันทร์ (2550 หน้า 227) ที่ได้ทำการวิจัยเรื่องภาวะผู้นำของผู้บริหารที่สัมพันธ์กับประสิทธิผลของโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน โดยรวมภาวะผู้นำของผู้บริหารอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับผลการศึกษาของ อรุณ โยธสิงห์ (2550 : บทคัดย่อ) ได้วิจัยเรื่องปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สกลนคร เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยทางการบริหารโดยรวมอยู่ในระดับมาก

2. ผลการวิจัย พบว่า ระดับประสิทธิผลขององค์การของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและบุคลากรทางการศึกษา โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านทั้ง 5 ด้าน อยู่ในระดับมากทุกด้าน สอดคล้องกับงานวิจัยของสายสมร พุทธิไสย (2551, หน้า 207) ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลขององค์การของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สกลนคร เขต 1 พบว่า ประสิทธิผลขององค์การโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สกลนคร เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก

3. ผลการวิจัย พบว่า ระดับปัจจัยทางการบริหารตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและบุคลากรทางการศึกษา โดยรวมแตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าผู้บริหารสถานศึกษา มีความคิดเห็นแตกต่างจากบุคลากรทางการศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 2 ด้านคือ ด้านลักษณะองค์การ และด้านงบประมาณ ส่วนด้านที่เหลือมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยผู้บริหารสถานศึกษาคิดเห็นสูงกว่าบุคลากรทางการศึกษา สอดคล้องกับงานวิจัยของสายสมร พุทธิไสย (2551, หน้า 207) ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลขององค์การของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สกลนคร เขต 1 พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลขององค์การของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

สกลนคร เขต 1 ด้านภาวะผู้นำ ด้านบรรยากาศองค์การ ด้านการจูงใจ ด้านการวางแผนกลยุทธ์ ด้านสิ่งแวดล้อมภายนอกองค์การ ด้านการติดต่อสื่อสาร ด้านการจูงใจ ด้านโครงสร้างองค์การ ด้านการบริหารการเปลี่ยนแปลง ด้านวัฒนธรรมองค์การ ด้านเทคโนโลยี อยู่ในระดับมากทุกด้าน

4. ผลการวิจัย พบว่า ระดับประสิทธิผลองค์การตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวมแตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าผู้บริหารสถานศึกษามีความคิดเห็นแตกต่างจากบุคลากรทางการศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 1 ด้าน คือด้านการขับเคลื่อนนโยบายสู่การปฏิบัติ ส่วนด้านที่เหลือมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยผู้บริหารสถานศึกษามีความคิดเห็นสูงกว่าบุคลากรทางการศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สายสมร พุทธิไสย (2551, : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลองค์การ พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลองค์การของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก

5. ผลการวิจัย พบว่า ระดับปัจจัยทางการบริหารในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาที่การศึกษาเกี่ยวกับประสิทธิผลองค์การของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 โดยรวมสัมพันธ์กันทางบวก สอดคล้องกับงานวิจัยของ ชยาศิต กัญหา (2550 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า ประสิทธิภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

6. ผลการวิจัย พบว่า ปัจจัยทางการบริหารที่สามารถพยากรณ์ระดับประสิทธิผลองค์การของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 ที่นำมาศึกษาทั้ง 10 ด้าน มี 5 ด้านที่มีอำนาจพยากรณ์ประสิทธิผลองค์การ ได้แก่ ด้านนโยบายการบริหารและการปฏิบัติ ด้านเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องในการปฏิบัติงาน ด้านแรงจูงใจของบุคลากรในองค์การ ด้านลักษณะบุคลากรขององค์การ และด้านภาวะผู้นำ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ ประจบ คุณารักษ์ และคณะ (2551, หน้า 5) กล่าวว่า การวางแผนขององค์การได้กัตามสิ่งแรกที่จะต้องพิจารณา คือ การกำหนดนโยบายเพราะนโยบายเป็นเสมือนรากฐานของแผนงานทั้งหมด ส่วนระเบียบการปฏิบัติเป็นแนวทางของการกระทำ และสอดคล้องกับแนวคิดของ Steers (1980, p. 442) กล่าวถึงผลการปฏิบัติงานขององค์การ ว่าจะมีประสิทธิผลหรือไม่ขึ้นอยู่กับปัจจัย 4 กลุ่ม คือ ปัจจัยลักษณะองค์การ ซึ่งประกอบด้วย โครงสร้าง และเทคโนโลยี ปัจจัยด้านลักษณะ ปัจจัยด้านนโยบายและการปฏิบัติ ซึ่งประกอบด้วย การมีเป้าหมายที่ชัดเจน การจัดหาและการใช้ทรัพยากร การสร้าง สภาพแวดล้อมการทำงาน กระบวนการสื่อสาร ภาวะผู้นำและการตัดสินใจ การปรับตัว ขององค์การและนวัตกรรม มีผลต่อความสำเร็จหรือความล้มเหลวในการปฏิบัติงานขององค์การเพื่อบรรลุเป้าหมายหรือนโยบายที่ได้กำหนดไว้

ข้อเสนอแนะ

จากการดำเนินการวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 จากผลการวิจัยที่พบว่า สภาพปัจจัยทางการบริหารองค์การของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและ บุคลากรทางการศึกษา อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า แต่ละด้านอยู่ในระดับมากเช่นกัน แสดงให้เห็นว่าปัจจัยทางการบริหารถือว่ามีค่าสำคัญยิ่งที่จะส่งผลต่อประสิทธิผลองค์การ ควรมีการวางแผน พัฒนา เพื่อให้ปัจจัยทางการบริหารเหล่านั้นสามารถเกื้อหนุน ส่งเสริมให้การปฏิบัติงานของบุคลากรในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มีประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น

1.2 จากผลการวิจัยที่พบว่า ประสิทธิภาพขององค์กรของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สกลนคร เขต 2 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและบุคลากรทางการศึกษา อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า แต่ละด้านอยู่ในระดับมากเช่นกัน ดังนั้น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ควรที่จะรักษา ระดับประสิทธิผลให้อยู่ในมาตรฐานนี้ตลอดไป

1.3 จากผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยทางการบริหารองค์การมีความสัมพันธ์ทางบวกกับ ประสิทธิภาพขององค์กรของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สกลนคร เขต 2 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและบุคลากรทางการศึกษา ดังนั้น ผู้บริหารสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาควรมีการวางแผน พัฒนาปัจจัยทางการบริหารเพื่อส่งเสริมการ บริหารงานในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาให้มีประสิทธิผลมาก

1.4 จากผลการวิจัยที่พบว่า ปัจจัยทางการบริหาร ที่สามารถพยากรณ์ประสิทธิภาพขององค์กรของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สกลนคร เขต 2 ได้มี 5 ด้าน คือ ด้านนโยบายการบริหารและปฏิบัติ ด้านลักษณะของบุคลากร ด้านภาวะผู้นำของผู้บริหาร ด้านแรงจูงใจของบุคลากรในองค์การ และด้านเทคโนโลยี ที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงาน

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพเกี่ยวกับปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพขององค์กร ซึ่งอาจได้ข้อค้นพบที่แตกต่างกันหรือคล้ายคลึงกัน แต่อาจมีความละเอียดกว่า เพื่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพขององค์กร ที่ลึกซึ้งขึ้นไปอีกและสามารถนำไปใช้เป็นแนวทางการปฏิบัติได้ถูกต้องชัดเจนยิ่งขึ้น

2.2 ควรจะมีการศึกษาปัจจัยอื่นๆ อีกที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพขององค์กร เช่น กิจกรรมที่ส่งเสริมประสิทธิภาพของงาน การนิเทศงาน การบังคับบัญชา ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลในที่ทำงาน สภาพการทำงาน เงินเดือน ค่าจ้าง ความก้าวหน้าในหน้าที่การงาน ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพขององค์กรซึ่งเป็นปัจจัยที่ต้องใช้ในการบริหารองค์การให้เกิดประสิทธิผล

2.3 ควรพิจารณาแสวงหาแนวทางการสร้างเครื่องมือหรือวิธีการที่สามารถเพิ่มคุณภาพปัจจัยทางการบริหารและประสิทธิภาพขององค์กรสำหรับผู้บริหาร

เอกสารอ้างอิง

- ชยาธิศ กัญญา. (2550). ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษาดุขฎิบัณฑิต. สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ไชยา ภาวะบุตร. (2555). *หลัก ทฤษฎี และปฏิบัติการบริหารการศึกษา* พิมพ์ครั้งที่ 2. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2554). *การวิจัยเบื้องต้น ฉบับปรับปรุงใหม่*. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. 2547 และที่แก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ 2. (2551). กรุงเทพฯ: สำนักงาน ก.ค.ศ. กระทรวงศึกษาธิการ.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (2551). *มาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- Likert, Rensis. (1969). *New Pattern of Management*. Englewood Cliffs, New Jersey : Prentice-Hall.